

Hämeen ELY-keskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 1.6.2022

Asia: Padasjoki, Tornimäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA)

Hämeen ELY-keskus pyytää lausuntoa Padasjoen kuntaan sijoittuvasta Tornimäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan ABO Wind Oy:n suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja hankkeella on ja mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. Hankealue sijoittuu Padasjoen keskustaajaman ja Auttoisten kylän väliselle alueelle, joka on pääosin metsätalouskäytössä. Tornimäen tuulivoimapuiston pinta-ala on noin 830 hehtaaria. Hankealueelle suunnitellaan enintään kuutta tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu FCG Finnish Consulting Groupin 30.5.2022 päiväystä YVA-ohjelmasta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueelta ei ole ajantasaista tietoa muinaisjäänköhteistä, mistä johtuen hankkeeseen on sisällytetty museon edellyttämä (museon lausunto 8.9.2021, diaarinro D/6033/11.01.00.04/2021) muinaisjäänkösten selvitystyö. Inventointi suoritetaan maastokaudella 2022 (arviointiohjelma s. 9/125). Museo edellyttää, että inventoinnin tulokset/tiedot otetaan huomioon hankkeessa, jolloin hankkeen vaikutukset muinaisjäänkösten osalta tulevat riittävästi huomioituiksi. Inventointiraportti on toimitettava arvioitavaksi museolle. Muinaisjäänkösten osalta museolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Vaikutukset maisemaan ja merkittäviin maisema-alueisiin on tunnistettu hankkeen keskeisinä arvioitavina ympäristövaikutuksina. Hankealueen ympäristöön sijoittuu useita valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman alueita, jotka on kuvattu YVA-ohjelmassa. Hankealue sijoittuu osittain Pallitta-Tyllänmäen maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014). YVA-ohjelmassa on kuvattu maisemallisten vaikutusten arviointimenetelmiä ja todettu, että myös rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset ovat pääosin maisemakuvallisia, koska hanke ei aiheuta välittömiä muutoksia arvokkaiden kohteiden rakenteisiin. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta kuitenkin arvioidaan, vaikuttaako maisemakuvan muutos

kulttuuriympäristön suojeluperusteena olevaan arvoon tai kohteen luonteeseen. Myös paikallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ja arvokkaita pihapiirejä tai tärkeitä rakennuskokonaisuuksia selvitetään tarkemmin YVA-selostusvaiheessa. Hankkeen yhteydessä laaditaan näkymäalueanalyysi, joka antaa yleiskuvan siitä, mille alueille ja sektoreille voimat tulisivat näkymään. Maisemavaikutuksia havainnollistetaan muun muassa havainnekuvien avulla. Alueellinen vastuumuseo muistuttaa, että kulttuurimaisemat ovat myös mielenmaisemia, joihin ihminen on kiintynyt ja kiinnittynyt. Siksi tärkeää on myös analysoida niitä sosiaalisia vaikutuksia, miten kuvattu muutos omassa ympäristössä koetaan, maisema-analyyysien ja asukaskyselyiden ja muun paikallisilta saatavan palautteen pohjalta. Museolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

kokoelmapäällikkö	Sari Kainulainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi Museovirasto, Padasjoen kunta